

НЕГАТИВНІ НАСЛІДКИ НЕНАЛЕЖНОГО ВИКОРИСТАННЯ АНАБОЛІЧНИХ СТЕРОЇДІВ

Як відомо, допінги – це сполуки, засоби і методи, які стимулюють фізичну, психічну діяльність організму, збільшують його витривалість та входять до переліку заборонених антидопінговим кодексом олімпійського руху речовин і методів. Щорічно Всесвітнє антидопінгове агентство (WADA) публікує список допінгів, який постійно зростає. Однією з груп таких речовин є анаболічні стероїди – похідні чоловічих статевих гормонів, що максимально позбавлені андрогенної активності, але інтенсивно стимулюють білковий синтез. У медичній практиці анаболічні стероїди застосовують при гіпо- та апластичній анемії, порушенні синтезу білків та кахексії різного походження, травмах, опіках, у до- та післяопераційному періодах, після перенесених інфекційних хвороб та опромінення, при нирковій та наднирковій недостатності, токсичному зобі, м'язовій дистрофії, остеопорозі, негативному азотистому балансі при глюкокортикостероїдній терапії. Значно більшого поширення ці препарати набули у спорті та культуризмі. При цьому спортсменів не стримують покарання, що передбачені за приймання допінгів, та перспективи серйозних побічних реакцій, які можуть ви-

никати при їх застосуванні. До останніх належать: у жінок – розвиток чоловічих статевих ознак (типове оволосіння, збільшення розмірів клітора, огрубіння голосу), атрофія молочних залоз, внутрішніх статевих органів, нерегулярність менструацій, втрата фертильності; в чоловіків – зниження продукції власних статевих гормонів, атрофія яєчок, олігоспермія, імпотенція, гіпертрофія передміхурової залози, гінекомастія. В осіб обох статей можуть виникати: ураження печінки, в тому числі її доброякісні та злоякісні пухлини; розвиток атеросклерозу, підвищення артеріального тиску та ризику утворення тромбів; схильність до рабдоміолізу з наступним ураженням нирок; розриви м'язів; порушення вуглеводного обміну, маніфестація цукрового діабету; виникнення набряків, акне, вогнищового облісіння чи гірсутизму; психічні розлади (агресивність, депресія, психози); імуносупресія. Особливо небезпечним і недопустимим є застосування за немедичними показаннями анаболічних стероїдів дітьми та підлітками. Слід також пам'ятати, що з підвищенням ефективності препаратів даної групи пропорційно зростає ризик негативних ефектів.